

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars I. De Testamentis, Codicillis, & ultimis voluntatibus. Pars II. De Hærede, & Hæreditate. Pars III. De Legitima Trebellianica, & aliis Detractionibus

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. XVI. Romana pecuniaria, seu affictus. De Statuto Florentino, circa inductionem aditionis hæreditatis, per solam possessionem domus, aliorumque bonorum à defuncto possessorum, quomodo, & quando ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74043](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74043)

quàm juris, ex singulorum casu particularibus circumstantiis, pro Judicis prudenti arbitrio decidenda; Si enim aditio ex rigorosa juris censura deduceretur ex quibusdam momentaneis actibus, expressis, vel tacitis per mulierem initis, & ad quos gerendos, fortè directè, vel indirectè seduci potuit per interestatos in hæreditate, ut ita eam habeant obligatam etiam de proprio; Et tunc eadem ratio, ob quam solemnitates requiruntur in contractibus, suadere videtur, ut eadem requisitæ sint in hujusmodi actu, qui in effectu aliud non est, nisi quasi contractus cum creditoribus hæreditariis, & legatariis, ut advertitur *disc. sequen.*

Aut verò agitur de aditione sincera, atque ab hujusmodi suspitione aliena, resultante ex actibus non momentaneis, sed longo tempore continuatis, ut in presenti; Fortius autem, ubi ex parte ipsius mulieris, absque suspitione circumventionis fraus adesse possit, hæreditaria bona occupandi, ac dissipiandi sub hujusmodi clypeo, & tunc secus dicendum, quoniam jus, tam commune, quàm statutarium subvenit mulieribus, ne decipiantur, non autem ut decipiant, atque in dolo versentur, ut in *Adventionem. disc. preced.*

ROMANA PECUNIARIA,

SEU

AFFICTVS.

PRO

BARONE AUGUSTINO
ET FRATRIBUS.

CUM

BARONE MARIA, ET FRATRIBUS
DEL NERO.

Casus disputatus coram A. C. & in Rota resolutus, ut infra.

De Statuto Florentino, circa inductionem aditionis hæreditatis, per solam possessionem domus, aliorumque bonorum à defuncto possessorum, quomodo, & quando procedat.

SUMMARIUM.

1. Acti series.
2. De dispositione Statuti Florentini.
3. Ut non sufficiat declaratio possidendi alio titulo nisi accedat etiam declaratio Iudicis.
4. Non procedit Statutum in bonis extra territorium Florentinum.
5. Declaratur conclusio, de qua num. 3. & de differentia inter titulum jure domini, & jure crediti.
6. Paul. de Castr. fuit compilator Statutorum Florentie.
7. De aliis ad materiam Statuti remissivè.
8. An successor fideicommissi retinendo fructus maturatos tempore gravati, dicatur ejus hæreditatem adire.

Possidentibus pro communi prædictis del Nero Florentinis, duorum fratrum filijs, ex antiquo fideicommissio, castrum Porcilianni in districtu Urbis; Cum Aloysius Maria, & fratres conduxisset ab Augustino, & fratribus eorum portionem, atque locatores peterent coram A. C. aliquas decursas pensiones à conductoribus exceptis de compensatione cum quibusdam debitis Alexandri Actorum patris; Inter plures inspectiones in ista controversia cadentes, super validitate cambiorum, ex quorum causa debita resultabant, præcipuus punctus erat super hæreditaria qualitate dicti Alexandri debitoris Actorum patris, quam isti negabant, Reii verò conventi deducebant ex Statuto Florentino *lib. 1. cap. 29.* ubi expressè disponitur, quod si filii vel alij legitimi successores, per 15. dies post mortem defuncti ejus domum, aliaque bona possideant absque expressa declaratione facta coram Iudice super possessione ex alio titulo, quàm hæreditatis repudiata, inducta censeatur aditio absque aliquo inventarii beneficio, ideoque cum intrà dictum terminum, vel longè ultra possiderent, tam portionem dicti castrum, ejusque plures fructus jam collectos, quamvis à solo non separatos ipso Alexandro vivente maturatos, ac etiam domum in Civitate Florentina existentem, ita factus erat locus Statuto.

Cumque in continenti doceretur de dicto fideicommissio includente, tam castrum, quàm domum, quodque illic ex hoc jure, actores dicta bona possidere professi essent; Replicabatur per alteram partem id non sufficere, nisi accederet etiam decretum Iudicis, juxta punctualiter firmata *per Cabal. conf. 156. num. 27. & seq. lib. 1.* quæ auctoritas tanquam individualis magnificabatur.

Scribens ego pro actoribus (etiam in sensu veritatis, qualem Iudex in prima instantia quoque habuit, super hoc puncto licet ex aliis motivis dicta compensationem in parte admiserit) Dicebam in primis inspectione cadere super sola possessione domus Florentie existentis, tanquam in territorio statuentis, non autem super possessione castrum existentis in territorio Romano, ex generali hodie plana, & recepta conclusione, de qua pluries *sub tit. de success. & alibi*, ut Statuta exigant copulativam subjectionem personarum, & bonorum, atque una sine altera non sufficiat; In individualibus terminis hujus Statuti, firmar *Paul. de Castr. in l. si fideicommissio ff. de judic. num. 4.* ubi testatur ita fuisse decisum, istamque doctrinam pluries receptam fuisse per Rotam Florentinam testatur *Ger. Spin. in glos. seu ad notat. ad idem Statutum manuscripti* (dum ex prudentialibus motivis præsum hucusque illinegatum fuit.)

Quatenus igitur pertinet ad possessionem dictæ domus; Advertebam quod *Cabal. dicto conf. 156.* in hac parte æquivocat, dum se fundat in auctoritate *Castr. in l. 1. num. 3. Cod. de repud. hæredit.* Cujus auctoritas super hujusmodi Statutorum Florentie interpretatione magna est, dum fuit eorum compilator; Ipse etenim loquitur de casu, in quo filii dicerent possidere bona patris pro dotibus maternis, qui casus longè diversus est ab isto, quoniam dictus titulus importat simplex creditum, non autem dominium, quod dicitur continuare ex persona defuncti in ejus hæreditate, ideoque rectè verificatur Statutum, quod filii possederint bona patris; Secus autem

autem ubi agatur de bonis fideicommissis sub-
 jectis, quoniam eo ipso, quod vocatus ad fidei-
 commissum, sequuta morte gravati, istud agnoscat,
 resolutus est omnis titulus, omneque jus, vel posses-
 sio defuncti, ideoque filius, vel alter legitimus pos-
 sessor, nec quidem temporis momento, defuncti
 bona possedisse dicitur, quoniam possedit bona sua
 jure proprio, ut bene advertit idem *Castrensis, cons.*
55. in l. 1. deo ideoque clarum remanet æquivo-
 cum *Cabal.* cuius auctoritas etiam parvi facienda erat, ut potè
 conducticia Consulenti ad pecuniam, seu clientis
 oportunitatem; Inanis autem remanet ista quæstio,
 dum in disputationibus in secunda instantia habi-
 tis in Rota per alteram partem, doctum fuit de
 positiva aditione deducta à quibusdam judicialibus
 actis, in quibus imprudenter se enunciabant hære-
 des, ut de ista causa habetur *sub tit. de credit. in sup-
 plemento.*

De hoc autem Statuto Florentino, ac pluribus
 ad ejus interpretationem pertinentibus, & præfer-
 tim, an sit favorabile, vel odiosum, & an attendi de-
 beat etiam quoad ea, quæ possessori favorabilia
 sunt, habetur apud *Magon. decis. Florent. 10. n. 20. &
 28. cum seqq.*

In eisdem autem disputationibus in prima in-
 stantia habitis coram A. G. super hoc puncto
 qualitatibus hæreditariæ, prætendebat altera pars
 ut hæreditatis aditio inducta etiam esset ex dis-
 positione juris communis juxta theoricam *Bar.*
in l. gerit ff. de acquir. hæredit. ex eo quod
 actores, adepti possessione castri jure fidei-
 commissi, percepissent fructus vivente patre
 maturatos, ac etiam collectos, quamvis ab
 eodem castro non eductos, & præsertim
 quandam magnam quantitatem lignorum inci-
 sorum, in quibus notabilior pars fructuum di-
 cti castri consistit; Verùm id non videbatur
 motivum considerabile, quoniam ut patet ex
 deductis *sub tit. fideicommissi, præsertim in Ca-
 sacen. discurs. 177.* sub quæstione est, an fructus
 bonorum fideicommissi quamvis maturi, ad-
 huc tamen non percepti, neque cum reli-
 quo gravati patrimonio commixti, transmittan-
 tur ad ejus hæredes, vel potius pertine-
 ant ad fideicommissarium, Hinc proinde dice-
 bam, quod quidquid sit de unius, vel al-
 terius opinionis veritate sufficit, ut à fidei-
 commissario id probabiliter, ac non temerè
 prætendi posset, ad effectum, ut ita di-
 cere valeat, quod possedit jure proprio,
 quamvis deinde Judex ejus prætensionem mi-
 nus subsistentem declaret, dum non exinde
 inferri potest ad aditionem, quæ ad effe-
 ctum aded præjudicalem, exigit animum cer-
 tum, ac deliberatum saltèm ita à lege præ-
 sumptum, quando penitus cessante omni alio
 titulo, intraret aliàs delictum, non au-
 tem quando idem animus aliam habeat cau-
 sam, seu prætensionem, quamvis hæc postea
 minus valida detegatur, cum actus agentium
 operari non possint ultrà id, quod voluntas est,
 ut advertitur in *Romana census disc. 11. & ali-
 bi, præsertim sub tit. de feud. disc. 19.*

 **

Pars II. de hærede.

FLORENTINA

HÆREDITATIS

PRO

MARUSCELLIS

CUM

CASTELLIS.

Responsum pro veritate.

An hæres putativus, ob inventarium non
 confectum, vel malè, ad aliquid teneatur
 de proprio ergà hæredem vòrum, vel
 ergà creditores hæreditatis, & legata-
 rios.

SUMMARIUM.

- 1 **F** Alti series.
- 2 **I** Inventarium quando dicatur legitimum, & bene confectum.
- 3 **D**e personis, quæ citandæ sunt in confectio-
 ne inventarii, ubi de creditaribus dubiis, & in-
 certis.
- 4 **A**n sit citandus cohæres.
- 5 **V**nus ex successoribus potest petere totum, data cau-
 sione de restituendo portiones aliis postea veni-
 entibus.
- 6 **A**d quid teneatur hæres putativus.
- 7 **Q**uid operetur beneficium inventarii.
- 8 **H**æres gravatus fideicommissio universali non tene-
 tur ad inventarium.
- 9 **S**ed quem effectum operetur omisio inventa-
 rii.
- 10 **D**e Statuto Florentino tollente beneficium inven-
 tarii.
- 11 **A**n mulier restituatur adversus omisum vel malè
 factum inventarium.
- 12 **D**e conclusionibus, quando inventarium probat ne-
 gativam aliorum bonorum.
- 13 **H**æres, vel administrator non tenetur reddere ra-
 tiones de pecuniis, quæ brevi tempore obtulerant
 in defunctum, nisi constet in ipsum administra-
 torem obtulerant.

DISC. XVII.

Defuncto Octavio Castello, credens Eli-
 sabetta de Maruscellis ejus neptis, inte-
 statam successionem sibi tanquam in
 gradu proximiori competere, hæredita-
 tem adivit cum beneficio inventarii,
 quo, servatis, de jure, vel de stylo servandis, confe-
 cto, hæreditatem prædictam spatio novem circiter
 mensium possedit, deinde verò ejus avocationem
 passa est ab ejusdem defuncti remoto agnato ex
 Statuto Florentino præferente agnatos intra octa-
 vum, vel respectivè sextum gradum, cognatis, & for-
 minis proximioribus, ex iis, quæ de hac eadem cau-
 sa habentur in sua materia *sub tit. de successibus
 discurs. 8.* Dictaque avocatione sequuta, prætere-
 re cepit agnatus, cui hæc successio decreta fuerat,
 quod inventarium à dicta Elisabetha confectum, ef-
 fect de defectivum, ob omisam citationem ipsius, tan-
 quam

C 4

De LUCA
 de
 testamentis
 et
 c. 11
 9